

YLIVIESKA

TYÖLLISYYSOHJELMA 2019–2021

Hyväksytty kaupunginhallituksessa 3.6.2019 § 144

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa 10.6.2019 § 47

1.	Johdanto	1
2.	Työllisyyden nykytila.....	2
3.	Työmarkkinatukimaksujen kuntaosuudet	6
4.	Työllisyyttä edistävät palvelut Ylivieskassa	7
4.1	Kaupungin työllisyyspalvelut	7
4.2	Ohjaamo Ylivieska.....	11
4.3	Jelppiverkko: yksilövalmennus ja etsivä nuorisotyö.....	11
4.4	Peruspalvelukuntayhtymä Kallion työllisyyttä tukevat palvelut	11
4.5	Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu, TYP	12
4.6	TE-toimisto	13
4.7	Sytyke	13
4.8	Muita toimijoita.....	14
5.	SWOT -analyysi (ml. kaikki Ylivieskan työllisyystoimijat).....	16
6.	Kehittämistoimenpiteet ja ehdotukset	17
6.1	Kaupungin sisäiset	17
6.2	Yhteistyö Ylivieskan työllisyystoimijoiden kanssa	18
7.	Ohjelman seuranta	19
8.	Käsitteet.....	19
9.	Liitteet.....	21

1. Johdanto

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 29.1.2018 asettaa toimikauttaan vastaavaksi ajaksi työllisyystoimikunnan ja osana toimikunnan tehtävien tavoitteita on laadittu Ylivieskan kaupungin työllisyysohjelma vuosille 2019 – 2021.

Työllisyysohjelman laatiminen on katsottu tarpeelliseksi johtuen etenkin korkeasta pitkäaikais- ja rakennetyöttömyydestä alueella sekä kaupungin halusta tehdä pitkäjänteistä ja tuloksellista työllisyyspolitiikkaa. Työllisyydenhoito on huomioitu myös kaupungin strategiassa: ”Teemme työllisyydenhoidossa monialaista yhteistyötä eri toimijoiden kanssa työttömien yksilöllisten palvelutarpeiden ja työllistymisedellytysten parantamiseksi. Laajennamme työllisyystoimijoiden kenttää hakemalla uusia toimijoita kolmannelta sektorilta ja yrityksistä yhteistyökumppaneiksi työllisyydenhoitoon.”

Työllisyydenhoito on varsin laajaa monialaista yhteistyötä. Työllisyyden hoitoa määrittelevät usean eri hallinnonalan lait ja yhteistyötä tehdään lakien puitteissa kunnan, valtion, sosiaalipalveluiden ja kolmannen sektorin kanssa. Vaikeimmassa työmarkkina-asemassa olevien kuntalaisten auttamiseksi on moniammatillisia työryhmiä sekä yhteistyötä yli hallintorajojen.

Hyvällä työllisyydenhoidolla on vaikutuksia kaupungin elinvoimaan, talouteen, viihtyvyyteen, kuntalaisten hyvinvointiin ja kaupungin vetovoimaan. Konkreettisilla tavoitteilla ja paikalliset voimavarat yhdistämällä voidaan lisätä työpaikkoja, vähentää työvoiman kysynnän ja tarjonnan heikkoa kohtaamista, nostaa työllisyysastetta, vähentää nuoriso- ja rakennetyöttömyyttä sekä lisätä kuntalaisten hyvinvointia. Työllisyyden lisäämisellä ja työttömyyden vähentämisellä on myös selkeä kytkös kaupungin talouteen.

Yrittäjyyden tukeminen, työpaikkojen luominen ja kaupungin elinvoimaisuudesta huolehtiminen ovat myös ennaltaehkäisevää työllisyydenhoitoa.

2. Työllisyyden nykytila

Ylivieskassa pitkäaikais- ja rakennetyöttömyyden tilanne on haasteellinen. Vaikka työttömyysaste jatkaa laskuaan, pitkäaikaistyöttömien ja rakennetyöttömien osuus työnhakijoista on edelleen suuri. Ylivieskalaisista työnhakijoista 85 % saa työmarkkinatukea ja kuntaosuutta työmarkkinatuesta maksetaan jo 45 %:sta työnhakijoista. Rakennetyöttömien määrä työnhakijoista on jo 65 % ja pitkäaikaistyöttömien määrä 27 % työnhakijoista.

Haasteellista on myös se, että avoimet työpaikat, joita oli helmikuussa 2019 Ylivieskassa 198 kappaletta, eivät kohtaa työnhakijoiden kanssa (ns. kohtaanto-ongelma).

Työttömyyden kehitys vuosina 2009 – 2018

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Työnhakijat	725	698	620	628	757	876	913	884	796	640
Työttömyysprosentti	11,4	10,7	9,5	9,6	11,3	13,0	13,4	12,9	11,5	9,3
Pitkäaikaistyöttömät	114	139	152	161	160	187	216	249	233	163
Rakennetyöttömät	271	330	353	247	374	632	717	718	555	373*)
Osuus työnhakijoista	37 %	47 %	56 %	39 %	49 %	72 %	78 %	81 %	69 %	66 %*)
Alle 25-vuotiaat					131	146	147	135	121	91
Aktivointiaste		25 %	27 %	28 %	26 %	26 %	23 %	23 %	24 %	27,5%

*) TEM:n ylläpitämä toimiala-Onlinepalvelu on kerännyt tietoa kuntien rakennetyöttömyyden kehityksestä. Toimiala-Online sulkeutui elokuussa 2018 uudistuksen vuoksi. Elokuun tilanne.

Rakennetyöttömät yhteensä = yhteismäärä kuukauden lopussa pitkäaikaistyöttömien, rinnasteisten pitkäaikaistyöttömien, palveluilta työttömäksi jääneiden ja palveluilta palveluille siirtyneiden määrä.

- Pitkäaikaistyöttömät sisältää vähintään vuoden yhdenjaksoisesti työttömänä työnhakijana olleet.

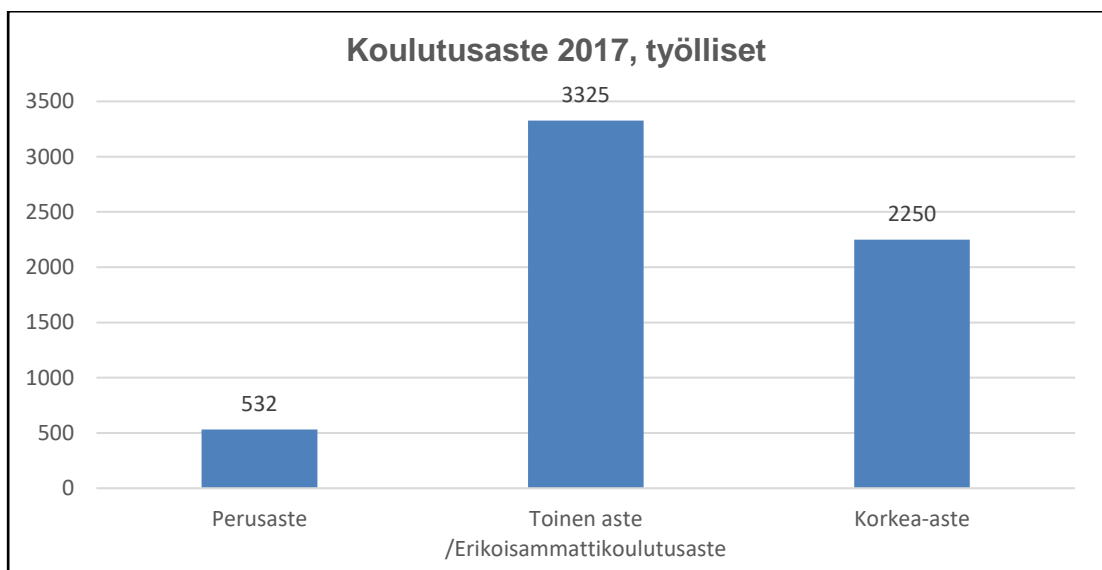
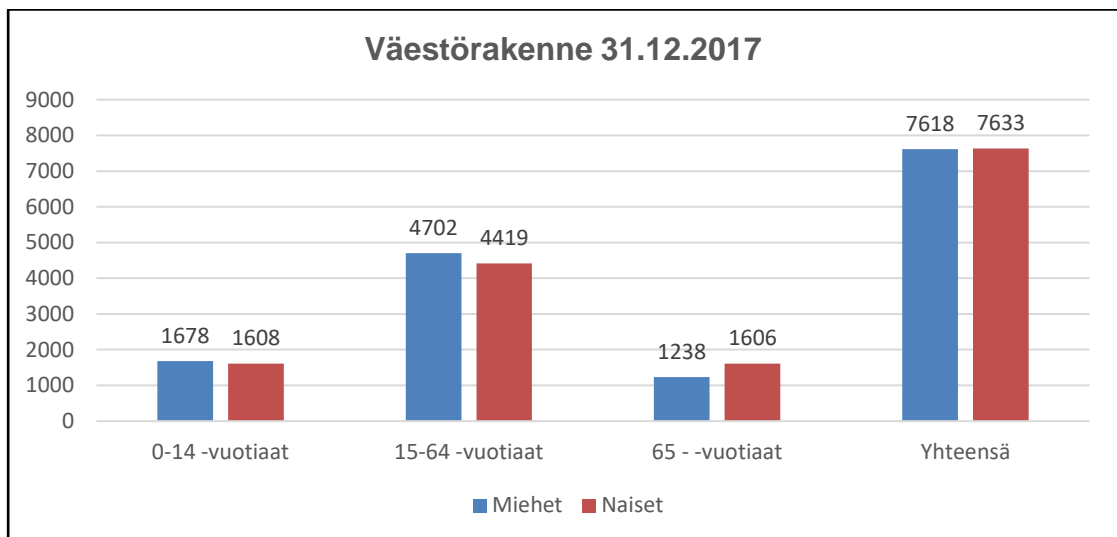
- Rinnasteiset pitkäaikaistyöttömät sisältää viimeisen 16 kuukauden aikana yhteensä vähintään 12 kuukautta työttömänä työnhakijana olleet. Ei kuitenkaan edelliseen ryhmään kuuluvia yhdenjaksoisia pitkäaikaistyöttömiä.

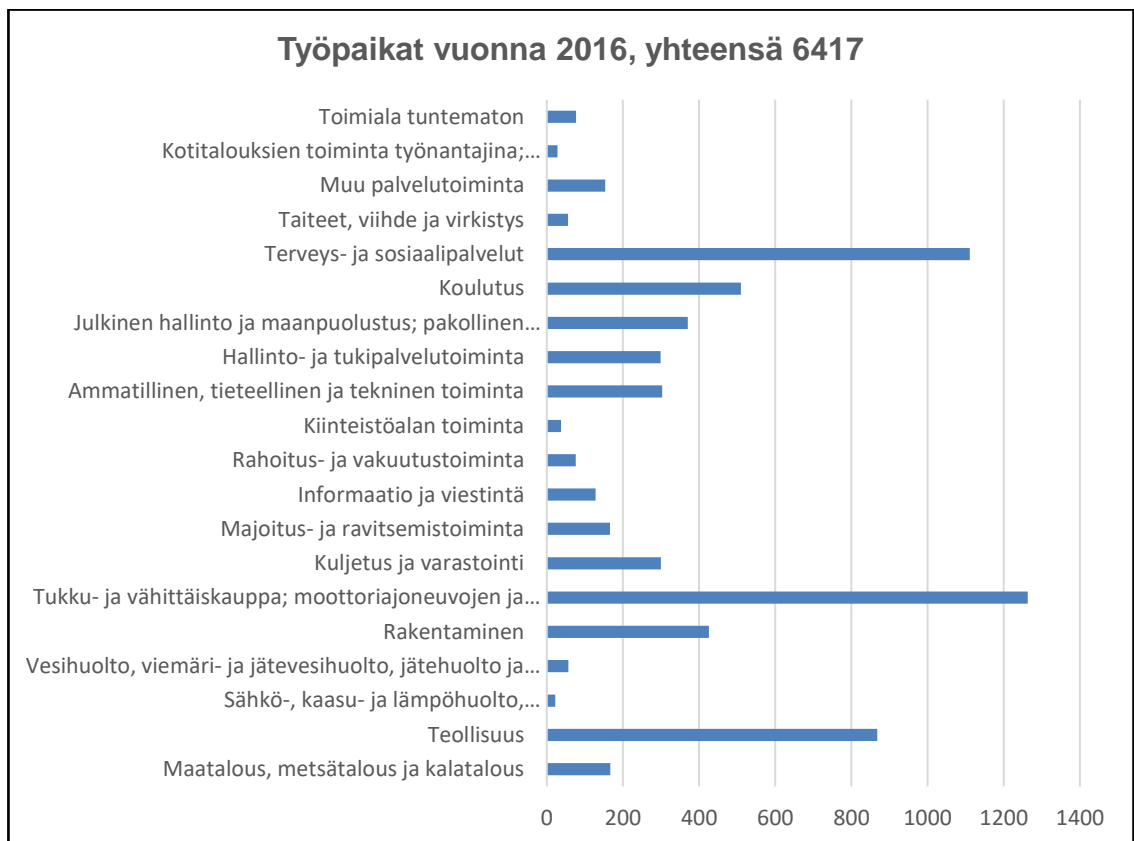
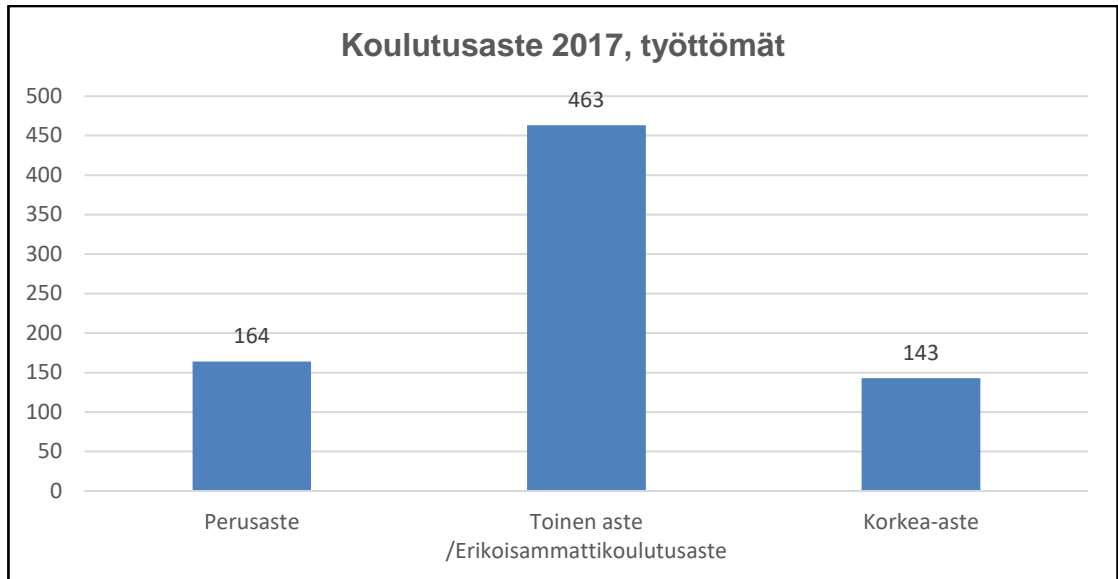
- Palveluilta työttömäksi jääneisiin lasketaan viimeisen 12 kuukauden aikana työllistämisessä, työharjoittelussa/työelämävalmennuksessa, kokeiluissa, työvoimakoulutuksessa, valmennuksissa, vuorotteluvapaasijaisena, omaehtoisessa opiskelussa tai kuntouttavassa työtoiminnassa olleet, joiden sijoitus on päätynyt 3 kuukautta ennen laskentapäivää ja jotka ovat kuukauden laskentapäivänä työttöminä työnhakijoina. Henkilöt eivät sisälly pitkäaikaistyöttömien tai rinnasteisten pitkäaikaistyöttömien muuttujiin.

- Palveluilta palveluille sijoittuneisiin lasketaan työllistämisessä, työharjoittelussa/työelämävalmennuksessa, kokeiluissa, työvoimakoulutuksessa, valmennuksissa, vuorotteluvapaasijaisena, omaehtoisessa opiskelussa tai kuntouttavassa työtoiminnassa laskentapäivänä olevat, jotka ovat olleet viimeisen 16 kuukauden aikana em. palveluissa, joka on kuitenkin päätynyt 3 kuukautta ennen laskentapäivänä voimassa olevan palvelun alkua. Lisäksi henkilön on täytynyt olla viimeisen 16 kuukauden aikana yhteensä vähintään 12 kuukautta työttömänä työnhakijana tai em. aktiivipalveluissa. (Toimiala-Online)

Väestöennuste Ylivieska / Tilastokeskus 2015

Vuosi	Yhteensä	0 - 14 v.	%	15 - 64 v.	%	65 - v.	%
2015	15 039	3 225	21,4	9 187	61,1	2 627	17,5
2020	16 114	3 533	21,9	9 494	58,9	3 087	19,2
2025	16 846	3 642	21,6	9 699	57,6	3 505	20,8
2030	17 397	3 613	20,8	10 007	57,5	3 777	21,7
2035	17 772	3 611	20,3	10 274	57,8	3 887	21,9
2040	18 035	3 619	20,1	10 516	58,3	3 900	21,6
Muutos 2015-2020	1 075	308		307		460	
Muutos 2015-2030	2 358	388		820		1 150	
Muutos 2015-2040	2 996	394		1 329		1 273	

Väestöllinen ja taloudellinen huoltosuhde Ylivieskassa / Tilastokeskus 2018

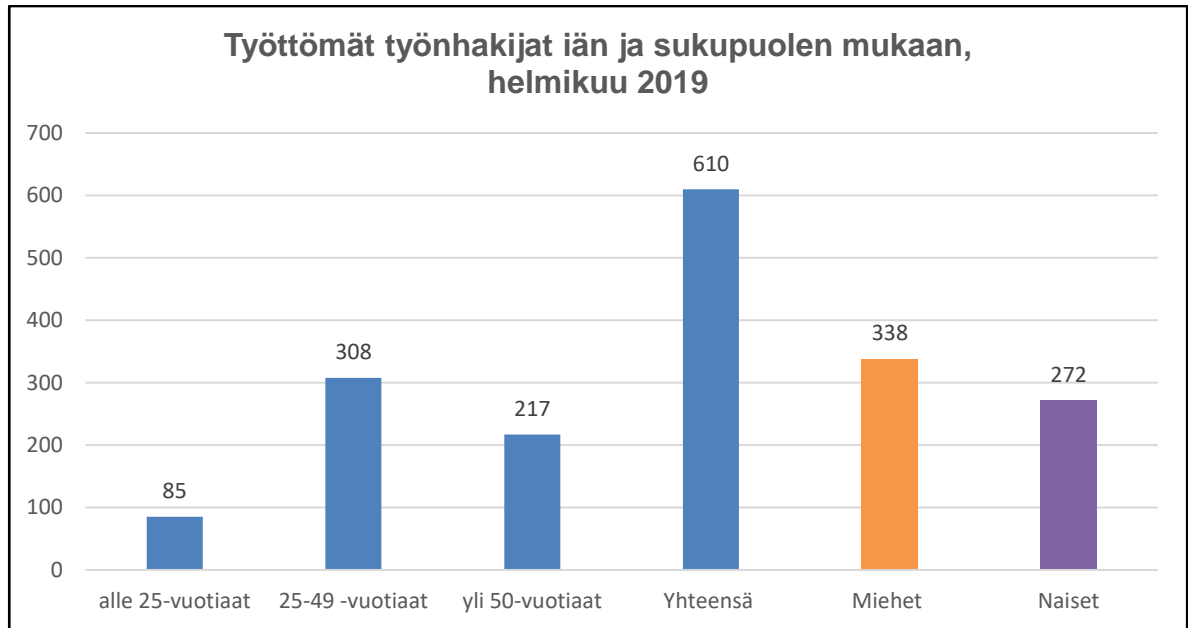
Vuosi	Väestöllinen huoltosuhde	Taloudellinen huoltosuhde	Alle 15-vuotiaiden osuus, %	65 vuotta täyttäneiden osuus, %	15-64 -vuotiaiden osuus, %	Keski-ikä, molemmat sukupuolet
1995	56,1		23,3	12,7	64,1	35,5
2000	53,6	150,2	21,3	13,6	65,1	37,1
2005	52,1	143,4	20,1	14,1	65,7	37,9
2006	53,2	139,2	20,4	14,4	65,3	38,0
2007	53,2	132,9	20,3	14,4	65,3	38,1
2008	53,8	133,9	20,6	14,4	65,0	38,1
2009	54,8	143,6	20,6	14,8	64,6	38,3
2010	55,5	140,8	20,4	15,3	64,3	38,5
2011	56,3	135,5	20,6	15,4	64,0	38,5
2012	57,9	140,9	20,9	15,8	63,3	38,4
2013	59,7	146,7	21,2	16,2	62,6	38,4
2014	62,0	153,4	21,6	16,7	61,7	38,3
2015	63,7	155,3	21,4	17,5	61,1	38,7
2016	65,4	154,3	21,5	18,0	60,5	38,9
2017	67,2	..	21,5	18,6	59,8	39,2
Muutos 1995-2017	11,1	4,1	-1,8	5,9	-4,3	
Muutos 2008-2017	13,4	20,4	0,9	4,2	-5,2	

Väestöllinen eli demografinen huoltosuhde on alle 15-vuotiaiden ja 65+ vuotta täyttäneiden määrän suhde 15-64 -vuotiaiden määrään. Lapsia ja vanhuksia 100 työikästä kohti.

Taloudellinen huoltosuhde lasketaan jakamalla ei-työllisten määrä, eli työttömät ja työvoiman ulkopuolella olevat, työllisten määrällä. Saatu luku on kerrottu sadalla.

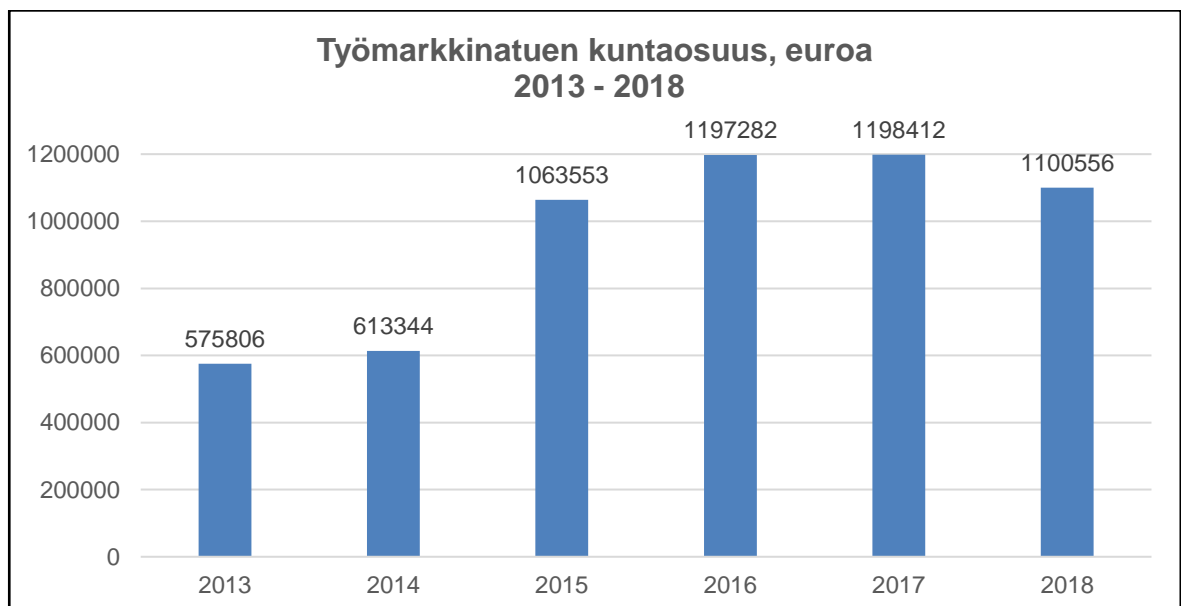
Huoltosuhteet ovat kehittyneet huonompaan suuntaan niin koko maassa kuin Ylivieskassakin. Saman kehityksen ennustetaan jatkuvan myös tulevana vuosina.

3. Työmarkkinatukimaksujen kuntaosuudet

Vuonna 2006 työmarkkinatukilaki velvoitti kunnat maksamaan vähintään 500 työmarkkinatukipäivää saaneiden kuntalaisten maksuista 50 %. Vuonna 2015 kuntien vastuuta työllistämisestä haluttiin lisätä ja uusi työmarkkinatukilaki velvoittikin kuntia maksamaan 300 päivää työmarkkinatukea saaneiden kuntalaisen maksuista 50 % ja yli 1000 päivää saaneiden kuntalaisten maksuista 70 %. Lain tarkoituksena oli aktivoida kuntia työttömyyden hoidossa.

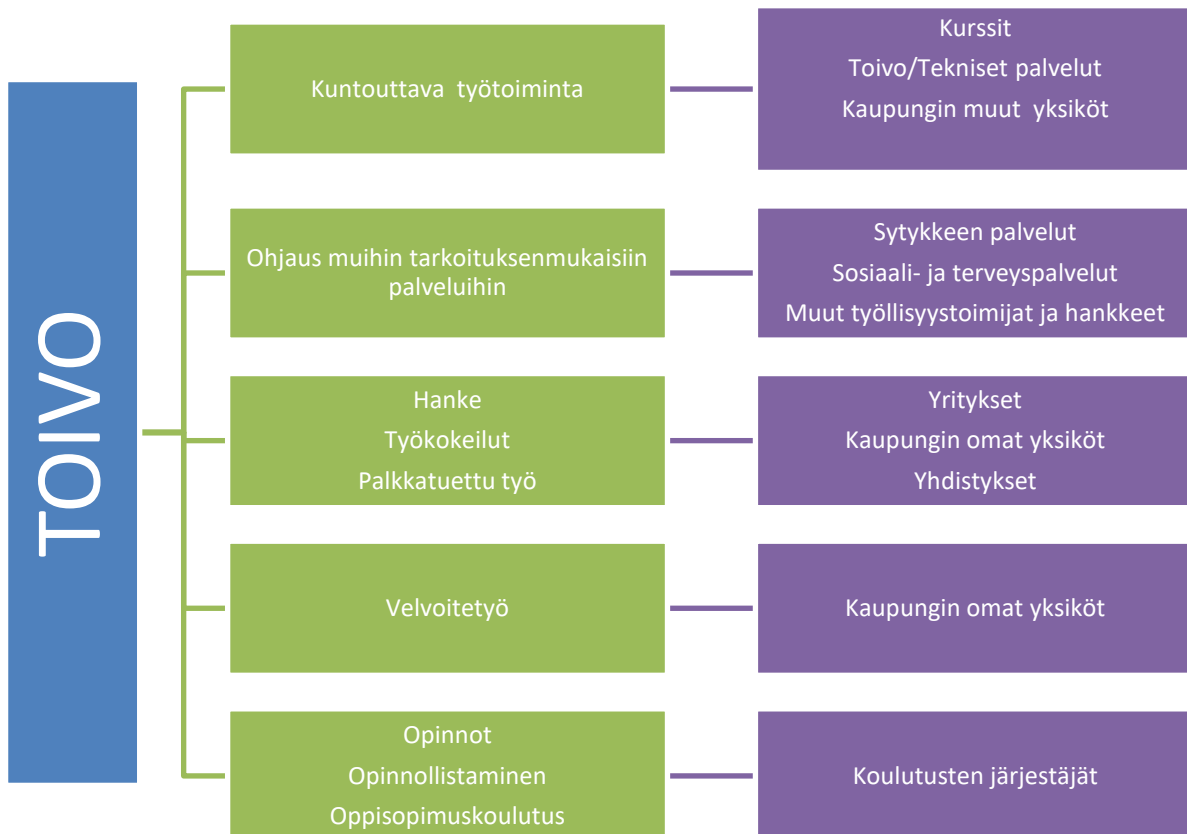
4. Työllisyyttä edistävät palvelut Ylivieskassa

4.1 Kaupungin työllisyyspalvelut

Kaupungin työllisyyspalveluyksikössä toimii 7 henkilöä, joista 6 on määräaikaisessa palvelussuhteessa: projektipäällikkö, sosiaaliohjaaja, 2 kuntouttavan työtoiminnan ohjaajaa, 2 työnohjaajaa teknisissä palveluissa sekä viriketoiminnanohjaaja. Työllisyyspalvelut ovat osa hallintopalveluja ja esimiehenä toimii hallintojohtaja.

Työllistämispalvelukeskus Toivo toimii kaupungin työllisyyspalvelujen keskuksena. Toivossa on koko työllisyyspalveluiden henkilöstön toimitilat.

Kaupungin työllisyyspalveluiden toimintakartta:

Työllistämispalvelukeskus Toivo

Työllisyyspalveluyksikössä tehdään vuoden aikana alkukartoitus noin 200 henkilölle. Alkukartoitukseen ohjautuu asiakkaita TE-toimistosta, sosiaalitoimesta, yhteistyökumppaneilta ja omatoimisesti kutsumalla. Alkukartoituksen tavoite on löytää jokaiselle yksilöllinen ja tarkoituksen mukainen palvelu, joka johtaa pitkittyneen työttömyyden katkaisuun.

Asiakkaita on eri työllistämistä edistäväissä palveluissa vuodessa noin 160 henkilöä. Luku sisältää kuntouttavaa työtoimintaa, työkokeilua, työkyvyn arviointia, palkkatuetta työtä ja veloitetyötä.

Työllistämispalvelukeskus Toivo tarjoaa kuntouttavan työtoiminnan, työkokeilu- ja palkkatukipaikkoja. Työtoimintaa on mahdollista tehdä taiteissa ja kädentaidoissa, keittiötyössä, puhtaanapidossa, media-alalla sekä teknisissä palveluissa. Toivossa voi myös ohjautusti suorittaa työtoiminnan aikana osia puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinnosta. Opinnollistaminen tehdään yhteistyössä Koulutuskeskus Jedun kanssa.

Kuntouttava työtoiminta

Kuntouttava työtoiminta on sosiaalihuoltolain mukainen sosiaalipalvelu. Kuntouttavan työtoiminnan tavoitteena on

- ehkäistä työttömyyden aiheuttamia kielteisiä vaikutuksia asiakkaan toimintakykyyn
- vahvistaa asiakkaan elämän- ja arjenhallintaa sekä työ- ja toimintakykyä
- ehkäistä syrjäytymistä tarjoamalla mahdollisuutta työtoimintaan ja muihin palveluihin.

Kuntouttavaan työtoimintaan ohjaututaan TE-palveluiden ja sosiaalipalveluiden yhteistyössä laatiman aktivointisuunnitelman myötä. Kuntouttavaa työtoimintaa järjestetään asiakkaan yksilölliset tarpeet huomioiden 1-4 päivänä viikossa. Kuntouttava työtoiminta voi tapahtua avustavissa työtehtävissä kaupungin eri toimipisteissä sekä erilaisissa yhdistyksissä.

Työllistämispalvelukeskus Toivossa järjestetään myös ryhmämuotoista kuntouttavaa työtoimintaa. Kurssit räätälöidään eri kohderyhmien ja tarpeiden mukaisesti.

Velvoitetyöllistäminen

Velvoitetyöllistäminen on lakisääteinen palvelu, jossa kaupungin on tietyin ehdoin tarjottava työtä yli 57-vuotiaille työnhakijoille, joiden työttömyyspäiväraha-aika on täyttymässä ennen 61 vuoden ikää.

TE-toimisto myöntää velvoitetyöhön palkkatukea 50 % palkkakustannuksista.

Työllistämispalvelukeskus Toivo ohjaa velvoitetyöllistettävät kaupungin eri yksiköihin.

Kaupungin lisäpalkkatuki

Ylivieskan kaupunki myöntää yrityksille ja yhdistyksille lisäpalkkatukea niiden työllistäessä vähintään 300 päivää työmarkkinatukea saaneen työttömänä olleen henkilön.

Avustuksen suuruus on 350 euroa kuukaudessa ja sitä maksetaan 6 kuukauden ajan. Palkka-avustusta myönnetään harkinnanvaraisesti työllisyysmäärärahojen rajoissa.

Nuorten kesätyöllistäminen

Ylivieskan kaupunki palkkaa kesätöihin nuoria koululaisia ja opiskelijoita kaupungin eri työpisteisiin. Työsuhteita tarjotaan 60 nuorelle ja kahden viikon/ 60 tunnin palkka on 370 euroa.

Kaupungin työllisyshankkeet

Ylivieskan kaupunki hakee mahdollisuuksien mukaan rahoitusta työllisyshankkeisiin toiminnan kehittämiseen. Kaupunki on myös mukana muiden toimijoiden hankkeissa joko osarahoittajana tai kumppanina.

Kaupunki on tällä hetkellä mukana seuraavissa työllisyttä edistävässä hankkeissa: Ylivieskan kaupungin Myötätuulihanke II, Ylivieskan kaupungin liikunta- palveluiden Liikuntaa läpi elämän -hanke, Sytykkeen Maku-hanke, Pohjois-Pohjanmaan omatoimisen työllistymisen tuki PPOTTY ry:n hanke, Centria ammattikorkeakoulun My Way II -hanke, Raudaskylän Kristillisen Opiston Majakka-hanke.

Työttömien terveystarkastukset

Ylivieska kaupunki tarjoaa mahdollisuuden työnhakijalle maksuttomaan terveystarkastukseen. Tarkastuksessa arvioidaan tämänhetkistä terveyttä ja riskitekijöitä, jotka aiheuttavat hoitamattomana sairastumisen uhkaa.

Työttömien terveystarkastukseen ohjataan TE-toimistosta, kaupungin työllisyyspalveluista tai muilta kaupungin työllisyystoimijoilta. Vuoden 2018 aikana terveystarkastuksia tehtiin noin 45 työnhakijalle.

Työllistämiseen varatut määrärahat hallintopalveluissa

Kaupungin talousarviossa hallintopalveluihin on työllistämiseen varattu vuodelle 2019 määrärahoja seuraavasti:

Työllistettyjen palkat	- 270 500
Työllistämistuki	+ 125 000
Muut tuet ja tulot	+ 102 700
Toivon henkilöstön palkat	- 248 000
Nuorten kesätyöllistämisen palkat	- 22 200
Henkilösivukulut yhteensä	- 113 600
Palvelujen ostot (sis. 5 000 e työttömien terveystarkastuksiin)	- 22 400
Tarvikkeiden ostot	- 9 500
Avustukset yhteisöille (mm. lisäpalkkatuki)	- 17 700
Vuokrat	- 42 400
Sisäiset/muut menot	- 4 900
Bruttomenot	- 751 200
Nettomenot	- 523 500

4.2 Ohjaamo Ylivieska

Nuorisopalveluiden alla toimiva Ohjaamo Ylivieska on kaikille alle 30-vuotiaille tarkoitettu paikka, jossa saa maksutonta apua ja tukea monenlaisiin asioihin opiskelusta ja työllistymisestä asumiseen ja kaikkeen näiden väliltä. Ohjaamoon tullessa nuoren ei tarvitse tietää, mikä on oikea taho hoitamaan asiaa tai minkä alan ammattilaiselta saa apua mihinkin pulmaan. Ohjaamo Ylivieskassa voi tavata Ohjaamon työntekijöiden lisäksi asiantuntijoita viikoittain ilman ajanvarausta mm. TE-toimiston, sosiaalitoimiston ja Kelan asiantuntijoilta, nuori voi halutessaan varata myös ajan. Jelppiverkon etsivä nuorisotyöntekijä sekä yksilövalmentaja ovat niin ikään tavattavissa Ohjaamossa. Ohjaamo Ylivieskassa on avoimet ovet kolmena iltapäivänä viikossa, muulloin avoimna ajanvarauksella.

4.3 Jelppiverkko: yksilövalmennus ja etsivä nuorisotyö

Jelppiverkko on seinätön työpaja, joka toimii osana nuorisopalveluita. Kohderyhmään kuuluvat 15-28-vuotiaat nuoret. Jelppiverkko tarjoaa etsivää nuorisotyötä, yksilövalmennusta, starttivalmennusta ja näiden lisäksi työ- ja työhönvalmennusta alueellisesti. Toiminnan tavoitteena on tukea nuorten koulutukseen ja työelämään siirtymistä, ehkäistä syrjäytymistä, vahvistaa nuorten elämänhallintaa ja sosiaalisia taitoja, tiivistää viranomaisyhteistyötä ja verkostotyötä. Toiminta on nuorelle vapaaehtoista ja maksutonta. Jelppiverkko toimii Ylivieskan lisäksi kuuden kunnan alueella.

Etsivän nuorisotyön ensisijaisena tehtävänä on auttaa 15-28-vuotiaita nuoria, jotka ovat koulutuksen tai työmarkkinoiden ulkopuolella tai jotka tarvitsevat tukea saavuttaakseen tarvitsemansa palvelut. Etsivä nuorisotyö tarjoaa nuorelle varhaista tukea, jos nuori sitä itse haluaa. Etsivää nuorisotyötä ohjaa nuorisolaki 1285/2016.

4.4 Peruspalvelukuntayhtymä Kallion työllisyyttä tukevat palvelut

Ostopalveluna sosiaalinen kuntoutus, tuettu kuntouttava työtoiminta ja sosiaalihuoltolain mukainen työllistymistä edistävä toiminta ja työtoiminta

Hankittavien palveluiden tarkoituksena on edistää yksilöllisiin suunnitelmiin perustuva nuorten, pitkäaikaistyöttömien, vajaakuntoisten ja muiden vaikeasti työllistyvien henkilöiden työllistymistä, valmennusta, sosiaalista kuntoutusta sekä arjen- ja elämän

hallintaa. Keskimääräinen asiakkaiden lukumäärä em. palveluissa on 16 henkilöä/päivä.

Työkykykoordinaattori

Työkykykoordinaattorille ohjautuu asiakkaita terveystoimen, sosiaalitoimen, TE-toimiston, TYPin, kaupungin työllisyyspalveluiden, hankkeiden/projektien, eri toimijoiden tai asiakkaan itsensä/omaisen kautta. Työkykykoordinaattori on asiantuntija, joka pyrkii arvioimaan asiakkaan kokonaistilannetta työ- ja toimintakyvyn suhteen sekä työkykyyn liittyvien toimenpiteiden mahdollisuuksia/merkitystä sekä toimimaan apuna mm. kriittisissä siirtymävaiheissa, kun työkyky on terveydellisistä tai sosiaalisista syistä uhattuna.

Aikuissosiaalityö

Aikuissosiaalityö tarjoaa yksinasuville ja perheille sosiaalityön palveluita. Aikuissosiaalityössä tehdään suunnitelmallista, tavoitteellista, pitkäjänteistä ja moniammatillista työtä.

Tavoitteena on taloudellisen ja/tai sosiaalisen tuen ja palvelun tarpeessa olevien asiakkaiden kokonaisvaltaisen kuntoutumisen ja elämäntilanteen edistäminen.

Aikuissosiaalityö tekee myös yhdessä TE-toimiston kanssa työhakijoille monialaiset työllistämisuunnitelmat ja aktivointisuunnitelmat sekä kuntouttavan työtoiminnan sopimukset.

4.5 Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu, TYP

Työllistämistä edistävällä monialaisella yhteispalvelulla (TYP) tarkoitetaan yhteistoimintamallia, jossa TE-toimisto, kunnan sosiaalitoimi ja Kela yhdessä arvioivat työttömien palvelutarpeet ja suunnittelevat tarkoituksenmukaiset palvelukokonaisuudet ja sekä vastaavat työllistämiproessin etenemisestä ja seurannasta. TYP-laki määrittää asiakaskriteerit; työnhakija on saanut työmarkkinatukea vähintään 300 päivää työttömyyden perusteella, on täyttänyt 25-vuotta ja on ollut työnhakijana yhtäjaksoisesti 12 kuukautta tai on alle 25-vuotias ja on ollut yhtäjaksoisesti työnhakijana 6 kuukautta.

Ylivieska kuuluu Pohjois-Pohjanmaan työllistymistä edistävään monialaiseen yhteispalveluverkostoon.

4.6 TE-toimisto

Työ- ja elinkeinotoimisto palvelee työnhakijoita sekä työnantajia ja toimii aktiivisena yhteistyökumppanina työllisyydenhoidossa. Ylivieskassa toimii Pohjois-Pohjanmaan TE-toimiston asiointipiste.

Palkkatuki

Palkkatuki on TE-toimiston myöntämä tuki työnantajalle työttömän työnhakijan palkkauskustannuksiin. Palkkatuen tarkoituksena on madaltaa kynnystä työnantajalle rekrytointiin ja auttaa työnhakijaa työllistymään avoimille työmarkkinoille. Palkkatuki maksetaan työnantajalle, mutta tuen myöntäminen lähtee aina asiakkaan palvelutarpeesta. Palkkatukea myönnetään, jos työnhakijalla on puutteita ammatillisessa osaamisessa tai työtehtävissä selviytymiseen vaikuttava sairaus tai vamma.

Ylivieskan kaupunki työllistää palkkatuella ensisijaisesti yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneita työnhakijoita.

Työkokeilu

Työkokeilu on TE-toimiston työllistämistä edistävä palvelu, jossa työnhakijalla on mahdollisuus tutustua uuteen ammattiin aidossa ympäristössä tai työmarkkinoille palaava voi kartoittaa omaa osaamistaan ja työkykyä ohjatusti työelämässä. Työnantaja voi tutustua työnhakijaan ja hänen osaamiseensa ja samalla kynnys palkkaamiseen madaltuu.

4.7 Sytyke

Ylivieskassa toimii Hengitysliitto ry:n ylläpitämä työpaja Sytyke. Sytyke tarjoaa ammatillista ja sosiaalista kuntoutusta, uravalmennusta, työkyvyn arviointeja sekä työpajatoimintaa eli työhön valmennusta aidoissa työtehtävissä. Sytykkeen valmennus- ja kuntoutuspalveluissa tarjotaan yksilö-, työ- ja ryhmävalmennusta nuorille sekä työikäisille työttömille tai osatyökykyisille henkilöille. Sytykkeellä on nuorisolakiin perustuvaa nuorille alle 29-vuotiaille tarkoitettua nuorten työpajatoimintaa ja ryhmämuotoista starttivalmennusta. Lisäksi Peruspalvelukuntayhtymä Kallio ostaa Sytykkeeltä sosiaalisen kuntoutuksen ja tuetun kuntouttavan työtoiminnan palveluja.

Sytykkeen työpajat on suunniteltu vastaamaan alueen työpaikkoja, jolloin aloja voi harjoitella turvallisessa ympäristössä tuetusti. Sytykkeellä toimii kokoonpano-, metalli- ja puutyön työpajat sekä palvelualoilta myymälä-, kahvila ja lounasravintolatyöpajat. Lisäksi Sytykkeellä voi harjoitella kauppa-asiointipalvelua, puhtaanapitoa sekä

logistiikkaa. Digipajalla harjoitellaan mm. C++-koodausta, mallintamista ja kuvankäsittelyä.

Työpajajakson aikana Sytykkeellä voi suorittaa kesken jääneitä opintoja loppuun tai aloittaa uudet opinnot. Työpajalla suoritetaan sekä ammatillisia perusopintoja että AMK-opintoja. Sytyke ja Ammattiopisto Luovi aloittavat elokuussa 2019 tuotantokoulun, josta valmistuu pienryhmässä puuseppiä sekä levyseppähitsaajia.

4.8 Muita toimijoita

Ylivieskassa toimii aktiivisesti työllisyydenhoidossa yhteistyökumppaneina mm. koulutusten järjestäjät, työnantajat, seurat ja yhdistykset sekä alueellinen työllisyystoimijoiden verkosto. Usealla toimijalla on rahoitusta työllistämistä edistäviin hankkeisiin.

Työllisyystoimijat Ylivieskassa

Kaupunki**Toivo**

Kuntouttava työtoiminta
Työkokeilu
Palkkatuettu työ
Jatko-ohjaus muihin palveluihin
Velvoitetty

Ohjaamo

Neuvontapalvelu alle
29-vuotiaille
Kela, TE-toimisto ja
sosiaalityö tavattavissa

Jelppiverkko

Alle 29-vuotiaille
Seinätön nuorten
työpaja
Yksilövalmentaja

Muut toimijat/hankkeet**Sytyke**

Nuorten työpaja
Kelan ammatillinen
kuntoutus
Sosiaalinen kuntoutus ja
tuettu kuntouttava
työtoiminta
Työkokeilu ja
kuntouttava työtoiminta
Työeläkekuntoutus
Työkyvyn arvioinnit
MAKU hanke

**Raudaskylän Kristillinen
Opisto**

Työmatkalla - hanke
Majakka-hanke

Centria

My Way2 - hanke
Työvoimakoulutukset

4H

Työllisyysuhanke

Viranomaiset**TE-palvelut**

Työvoimakoulutukset
Palkkatuki
Työkokeilut
Palveluohjaus
Aktivointisuunnitelmat

PPKY Kallio

Aikuissosiaalityö
Kuntouttavan
työtoiminnan
sopimukset
Aktivointisuunnitelmat
Työkykykoordinaattori
Sosiaali- ja
terveyspalvelut

KELA

Toimeentulo
Ammatilliset
kuntoutukset
Kuntoutuspalvelut

5. SWOT -analyysi (ml. kaikki Ylivieskan työllisyystoimijat)

VAHVUUDET	HEIKKOUEDET
Paikallistuntemus Henkilökohtainen palvelu Vaihtoehtoja palveluissa Työkykykoordinaattorin palvelut Hankkeita eri kohderyhmille Nuorille on palveluita Toivoon ja Sytykkeelle voi tulla kaikenikäiset	Palveluiden pirstaleisuus Sosiaalitoimen heikot resurssit työllisyyden hoidossa Työllisyyttä hoidetaan paljon hankerahoituksella > jatkuvuus puuttuu Ennalta ehkäisevä päihdetyö ja kuntoutus
UHAT	MAHDOLLISUUDET
Epävarmuus tulevasta estää kehittämisen pitkällä aikajänteellä (maakuntauudistus/ kasvupalvelut/soteuudistus, vai mikä?) Kaupungin taloudellinen tilanne Tavoitteet asetetaan taholta, joka ei tunne työllistämisen problematiikkaa Henkilösuoja- ja tietoturvuudistukset	Moniammatillinen yhteistyö Yhteistyö yrityspalveluiden ja elinkeinoelämän kanssa Työllisyystoimikunnan toiminta/aktivointi yhteiseksi foorumiksi Alueellinen työllisyystoimijoiden verkosto Yhteistyömuotojen kehittäminen toimijoiden välillä

6. Kehittämistoimenpiteet ja ehdotukset

6.1 Kaupungin sisäiset

- ❖ Ylivieskan kaupunki hakee yhteistyössä YTEK Yrityspalveluiden kanssa ESR-rahoitusta kolmivuotiseen (2019-2022) työllisyys Hankkeeseen, jonka tarkoituksena on löytää keinoja mm. kohtaanto-ongelman ratkaisemiseen ja pitkäaikaistyöttömyyden pyörövi-ilmion katkaisemiseen.

Pyörövi-ilmioilla tarkoitetaan tilannetta, jolloin työnhakijan työttömyysjaksot ja aktivointitoimenpiteet vaihtelevat ja pitkäaikaistyöttöä pallorellaan palveluiden välillä tämän johtamatta kuitenkaan työllistymiseen avoimille työmarkkinoille tai muuhun pidempiaikaiseen ratkaisuun.

Hankkeessa luomme uusia yhteistyömalleja työllisyyspalvelujen, yrityspalveluiden ja yrittäjien kanssa. Pyrimme hankkeen avulla parantamaan työnhakijoiden osaamista työnantajan tarpeita vastaavaksi. Tämä vaatii vuorovaikutusta yrittäjien kanssa sekä yksilöllisen tarpeen mukaan suunniteltua ammatillista tukea ja ohjausta työnhakijalle.

Hankkeen ajatuksena on vastata työnantajien tarpeisiin osaavasta työvoimasta sekä ohjata pitkäaikaistyöttömiä kohti avoimia työmarkkinoita työhön valmennuksen ja osaamisen kehittämisen kautta. Toimintamalli palvelee kaupungin elinvoimaisuutta ja vähentää pitkäaikaistyöttömyydestä johtuvia kustannuksia kaupungille.

Ylivieskan kaupunki hyödyntää entistä enemmän työllisyysneuvonhoidossa hankerahoitusta ja on kaupungin työllisyyttä tukevien hankkeiden yhteistyökumppanina ja/tai osarahoittajana hankkeissa. Hankerahoituksella kehitetään uusia toimintamalleja työllisyyden hoitoon.

- ❖ Työllisyyspalveluilla on käytössä 1.6.2019 alkaen hallitilaa työllisyyspalvelujen toiminnan kehittämiseen. Hallissa tehdään kaupungin teknisten palvelujen avustavia töitä, mm. huonekalujen kunnostamista, aitaelementtien tekemistä ja maalaustöitä. Hallissa toimii työnohjaaja ja halliin voidaan ottaa asiakkaita eri työllisyyttä edistäviin toimenpiteisiin, pääsääntöisesti kuntouttavan työtoiminnan sopimuksella. Halli mahdollistaa työskentelyn myös talviolosuhteissa ja ns. huonompikuntoisten asiakkaiden osallistumisen teknisten palveluiden työtoimintaan. Kuntouttavan työtoiminnan paikkoja voidaan täten lisätä ja palvelua monipuolistaa.

- ❖ Kehitetään kuntouttavan työtoiminnan ryhmäpalveluja. Kurssuja suunnitellaan eri kohderyhmille ja painotus on yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneissa henkilöissä. Kurssien suunnittelussa ja toteutuksessa vastaa kuntouttavan työtoiminnan ohjaajat yhteistyössä TE-toimiston sekä Kallion aikuissosiaalityön ohjaajien kanssa. Kurssien tarkoituksena on työnhakijoiden voimaantuttaminen, osallisuuden lisääminen ja työelämävalmiuksien parantaminen.
- ❖ Kartoitetaan kaupungin sisäisiä kuntouttavan työtoiminnan paikkoja, työkokeilupaikkoja sekä palkkatuetta työtä ao. paikkojen lisäämiseksi. Lisätään tiedottamista hallintokuntiin työllistämisen edistämisen eri vaihtoehdoista. Paikkojen kartoittamisessa ja tiedottamisessa käytetään kaupungin työllisyyspalveluiden asiantuntijoita.
- ❖ Kaupungin työllisyyspalveluissa olevilla asiakkailla on maksuton mahdollisuus osallistua kaupungin liikunta- ja kulttuuripalveluihin osana työllisyystoimintaa.
- ❖ Jelppiverkko on aloittanut syksyllä 2018 JelppiStartti-toiminnan, jossa on kohderyhmänä alle 29-vuotiaat nuoret. JelppiStartti toimii suljettuna pienryhmänä, jota vetää yksilövalmentaja. Toiminnan tarkoituksena on harjoitella arkielämäntaitoja ja suunnitella omaa polkua tulevaisuuteen. Starttipajatoiminta on erinomaista ennaltaehkäisevää työllisyydenhoitoa. Sen toimintaa ja asiakasohjausta tulee kehittää yhteistyössä työllisyyspalveluiden kanssa.
- ❖ Kela lähettää tiedon yli 200 päivää työmarkkinatukea saaneista. Ennalta ehkäisevää työllisyydenhoitoa on tarjota työllisyyspalveluja ko. kohderyhmälle ennen 300 päivän työmarkkinatukipäivien täyttymistä. Uudella hankkeella pyritään vastaamaan tähän ennalta ehkäisevään työhön.
- ❖ Kehitetään työllisyyspalveluiden toiminnan mittaristo vaikuttavuusarviointiin. Hankkeissa, joissa kaupunki on osarahoittajana, vaaditaan myös raportointi asiakasmääristä ja vaikuttavuudesta.

6.2 Yhteistyö Ylivieskan työllisyystoimijoiden kanssa

- ❖ Tiivistetään yhteistyötä ylivieskalaisten työllisyystoimijoiden kesken päällekkäisyyksien välttämiseksi. Jokaiselle toimijalle tarvitaan selkeät toimenkuvat ja palveluprosessien kuvaus, josta saadaan Ylivieskan kaupungin työllisyyden palvelukartta. Pyritään lisäämään avoimuutta ja toiminnan suunnittelua kaikkien toimijoiden kesken. Toimintaa tehostamaan luodaan yhteiset kehittämispäivät ja konkreettiset toimenpiteet yhteistyön vahvistamiseksi.

- ❖ Tavoitteena aktivointiasteen nostaminen.
Aktivointiasteen nostaminen tarkoittaa työnhakijoiden aktiivisempaa osallistumista työllistämistä edistäviin palveluihin. Tämä edellyttää entistä tiiviimpää yhteistyötä viranomaisten ja työllisyystoimijoiden kesken.
- ❖ Kehitetään entisestään yhteistyötä elinkeinoelämän ja yrittäjien kanssa luomalla uusia toimintamalleja ja verkostoja sekä lisäämällä vuoropuhelua esimerkiksi yrittäjähdistyksen kanssa.
- ❖ Kartoitetaan seurojen ja yhdistysten kanssa tehtävää yhteistyötä. Selvitystyö suunnitellaan ja toteutetaan kaupungin työllisyyspalveluiden toimesta.
- ❖ Osana työllisyysdenhoitoa on tarve päihdehuollon asiakkaiden ryhmätoimintaan, jossa on päihdehuollon ammattilaisten ohjaus toiminnan tukena.
- ❖ Maahanmuuttajien ja muiden vähemmistöryhmien työllisyyden edistäminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.
- ❖ Jatketaan edelleen työttömien terveystarkastuksia, sekä yhteistyötä työkykykoordinaattorin kanssa mm. eläkeselvittelyissä.

7. Ohjelman seuranta

- ❖ Työllisyystoimikunta seuraa työllisyysohjelman toteuttamista.
- ❖ Kahdesti vuodessa työllisyyspalvelut-yksikkö esittelee toimintaansa ja tuloksia kaupunginhallitukselle ja valtuustolle.
- ❖ Työllisyysohjelma tulee huomioida laadittaessa kaupungin toiminta- ja taloussuunnitelmaa.

8. Käsitteet

MONIALAINEN YHTEISPALVELU TYP: Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu on yhteistoimintamalli, jossa TE-toimisto, PPKY Kallio ja Kela yhdessä aktivoivat työttömien palvelutarpeet, suunnittelevat heille palvelukokonaisuudet sekä vastaavat prosessin etenemisestä ja seurannasta.

PALKKATUETTU TYÖ: Palkkatuki on TE-toimiston myöntämä tuki työnantajalle heidän palkkansa työttömän työnhakijan. Tuki on harkinnanvarainen ja perustuu työnhakijan tarpeisiin. Palkkatuettu työ kerryttää työssäoloa 75 prosenttisesti.

TYÖSSÄOLOEHTO: Työssäoloehto täyttyy kun 28 kuukauden tarkastelujaksolla palkansaajalla on vähintään 26 viikkoa työtä. Työtä täytyy olla vähintään 18h/viikko. Työssäoloehdon täyttyessä työnhakijalla on oikeus ansiosidonnaiseen päivärahaan tai peruspäivärahaan.

VELVOITETYÖ: Velvoitetyöllistettävä on määräajan työttömänä työnhakijana ollut 57 – 59-vuotias pitkäaikaistyötön, jolle kunnan on järjestettävä työtä työssäoloehdon täyttymiseksi.

TYÖMARKKINATUKI: Työmarkkinatuki on työttömyysturvan muoto, jota maksetaan siinä tapauksessa, että henkilö ei ole oikeutettu ansiosidonnaiseen työttömyyspäivärahaan, peruspäivärahaan, työkyvyttömyyseläkkeeseen tms.

ANSIOSIDONNAINEN TYÖTTÖMYYSPÄIVÄRAHA: Ansiosidonnaiseen työttömyyspäivärahaan on oikeutettu henkilö, joka on täyttänyt työssäoloehdon ja ollut vähintään 26 viikkoa työttömyyskassan jäsenenä. Ansiosidonnaista työttömyyspäivärahaa voi saada korkeintaan 500 päivää.

AKTIVOINTIASTE: Aktivointiasteella tarkoitetaan sitä osuutta työnhakijoista, jotka ovat aktiivitoimenpiteissä. Aktiivitoimenpiteitä ovat kuntouttava työtoiminta, työkokeilu, koulutuskokeilu, TE-hallinnon valmennukset, työvoimakoulutus ja palkkatuettu työ.

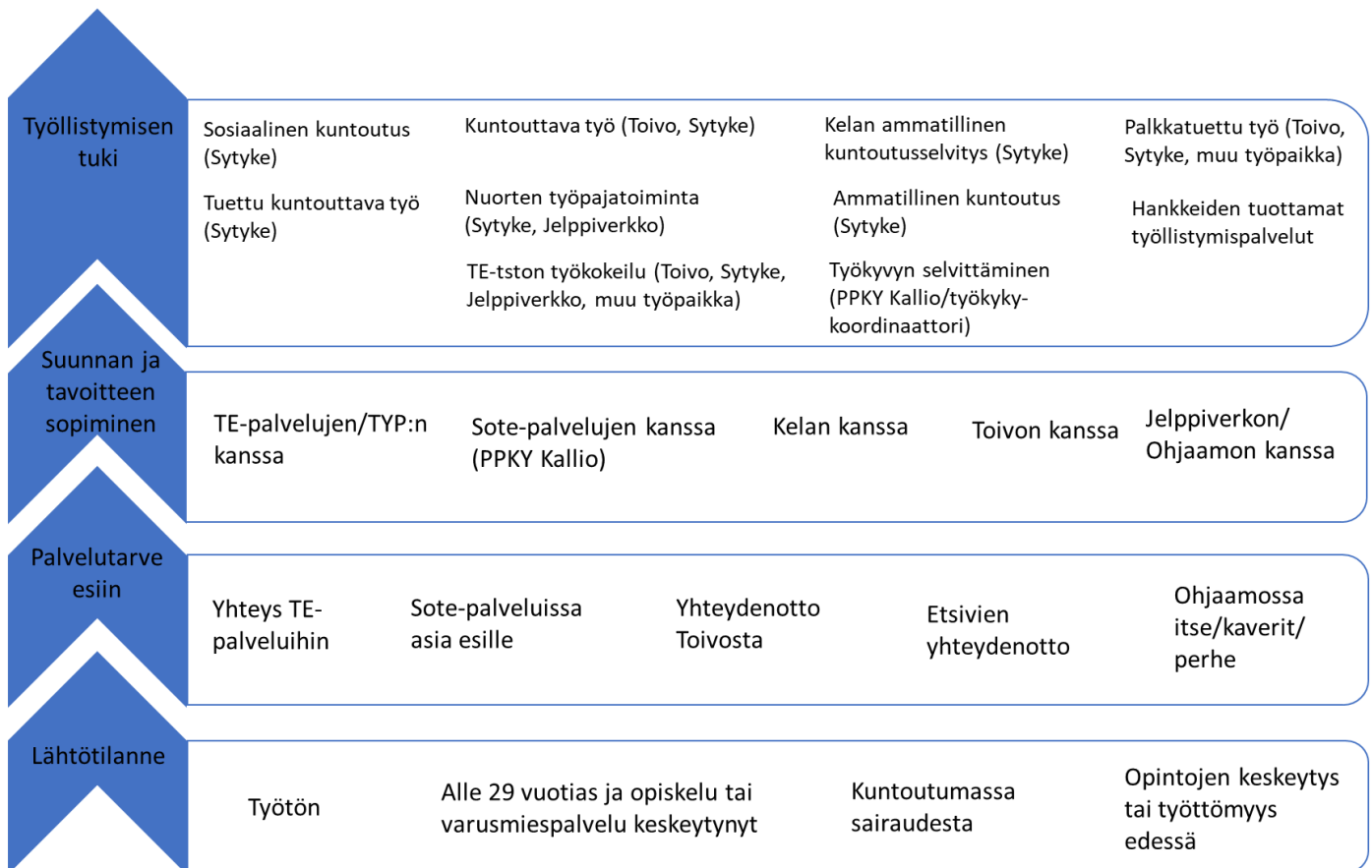
PITKÄAIKAISTYÖTÖN: Yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä ollut työnhakija

RAKENNETYÖTTÖMYYS: työttömyys, joka johtuu työvoiman taitojen tai sijainnin ja työnantajien vaatimien taitojen tai työpaikkojen sijainnin vastaamattomuudesta

9. Liitteet

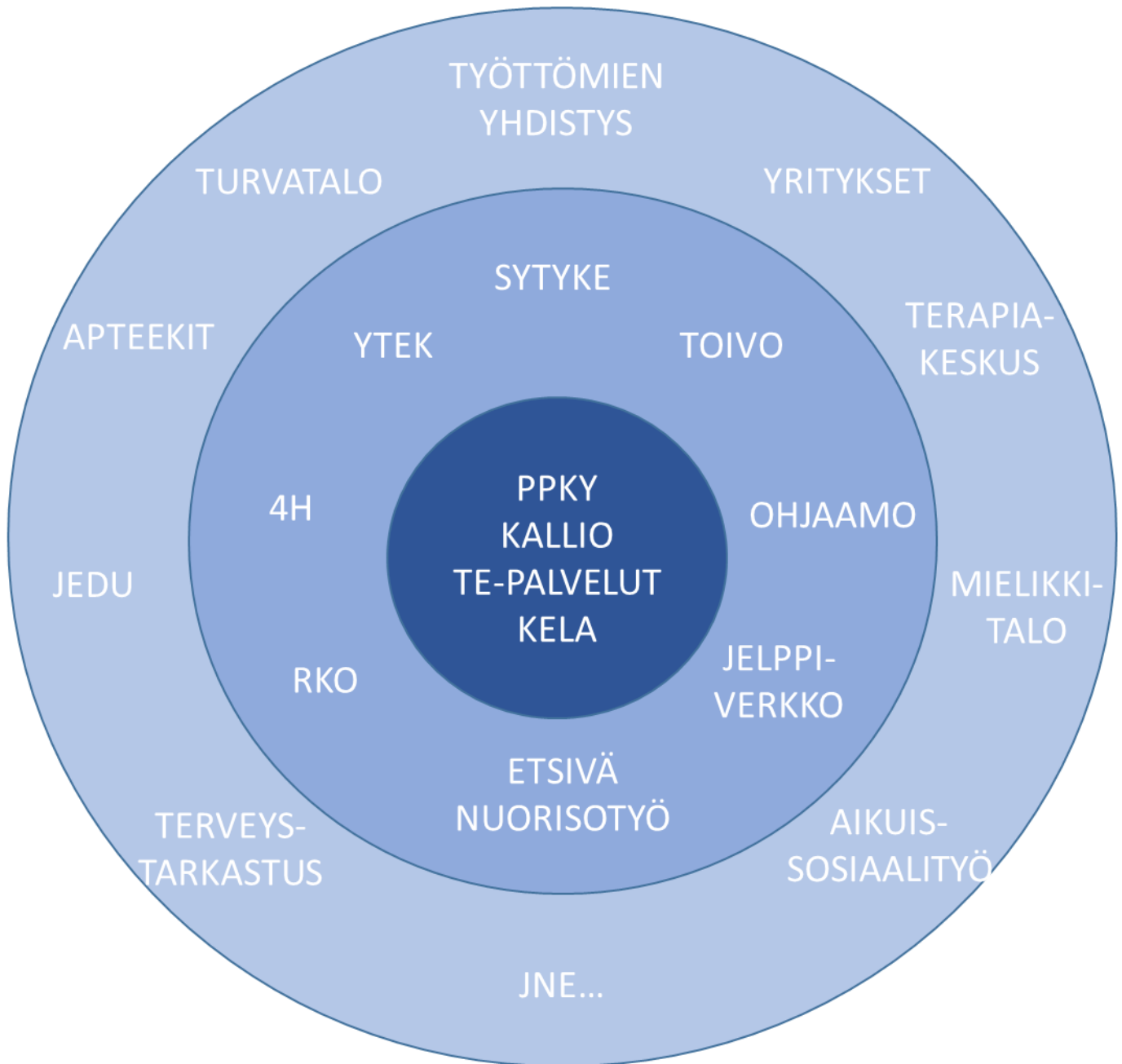
Tuetun työllistymisen prosessit Ylivieskassa

Ohessa on kuvattu asiakkaan polkuja tuettuun työllistymiseen. Asiakkaan palvelutarpeen suunnittelu ja toteuttaminen on moniammatillista yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Tavoitteena on tarkoituksenmukaisen tuen/palvelun löytyminen ja sitä kautta työllistyminen.

Kuva. Heli Alakangas Sytyke, Mervi Mäkihonka Ylivieskan kaupunki, Elisa Männistö Ylivieskan kaupunki

Työllisyystoimijat ja verkostot Ylivieskassa

Kuva. Sytyke, Matalan kynnyksen uraohjaus -hanke; Sirkka Rasmus, Heli Katainen

Postiosoite:
Ylivieskan kaupunki
PL 70
84101 YLIVIESKA

Käyntiosoite:
Ylivieskan kaupunki
Kyöstintie 4
84100 YLIVIESKA

Puhelin:
(08) 42941
Y-tunnus: 0190557-3

Sähköposti:
kirjaamo@ylivieska.fi
etunimi.sukunimi@ylivieska.fi
Kotisivu: www.ylivieska.fi